

Cartea aceasta este scrisă frumos și onestitatea de pe paginile ei invită onestitatea cititorului – ceea ce, în opinia mea, este unul dintre cele mai bune lucruri pe care le poate face o carte. Cartea aceasta te va transforma.

SHAUNA NIEQUIST

autoare, *Present Over Perfect*

Steve Wiens este un autor unic în experiența mea de lecturare a cărților, și pot să spun că am lecturat o mulțime! Unicitatea acestei cărți constă în faptul că autorul ne inserează în narațiunea biblică într-un mod care face ca relatarea să pară contemporană cu noi. Copiii săi (are băieți), soția sa (are o soție) și prietenii săi (are mulți) devin adevărate personaje biblice și ne trezیم trăind în propriile curți experiențe despre care doar am auzit.

EUGENE H. PETERSON

Profesor emerit de teologie spirituală, Regent College, Vancouver

Dacă ești în căutarea unei soluții simpliste pentru stricăciunea pe care o vezi în lume (și în tine), cartea aceasta nu-ți va fi de folos. Dar dacă ești dispus să lași cunoscutul pentru necunoscut și dacă îndrăznești să pui întrebările ce-ți pot îmbogăți sufletul pe care le vei găsi în cartea lui Steve Wiens, s-ar putea să te trezești pe drumul spre deplinătate.

RICHARD ROHR

fondator, Center for Action and Contemplation

Am fost destul de norocos să pot sta într-o seară în jurul unui foc în curtea lui Steve și să discut cu el, și atunci am avut senzația că am inspirat aer proaspăt. Vei simți același lucru atunci când vei citi cartea *Întreg*. Steve are un dar deosebit de a spune povestiri care te conectează cu cel mai profund nivel al propriei tale

povestiri. Este o scriere inspirată și plină de compasiune care ne invită să pășim în propria țară promisă.

STU GARRARD

compozitor și autor, *Words from the Hill*

Mulți autori care au abordat subiectul zdrobirii ne-au condus pe două cărări: Una în care durerea este poleită cu anecdote plăcute sau cu tot felul de rețete, iar cealaltă în care suntem lăsați să ne complăcem puțin prea mult în durere, fără speranța răscum-părării. Rareori un autor ne-a arătat o altă cale. Steve Wiens face lucrul acesta – croiește o cărare nouă în care zdrobirea întâlnește frumusețea, în care smerenia reprezintă un catalizator pentru a deveni întregi.

MATT BAYS

autor, *Finding God in the Ruins*

Cartea *Întreg* a lui Steve Wiens m-a făcut să mă opresc și să reflectez profund. Este un mesaj profetic oportun nu doar pentru societate și pentru biserică, dar și pentru fiecare persoană care caută o viață care să fie binecuvântată la un nivel profund. Cartea aceasta m-a constrâns să mă uit la alții cu delicatețe și compasiune, har și potențial. Însă, mai important, m-a forțat să mă uit înăuntrul meu și la mine cu același spirit prietenos. Sunt așa de mulțumitor pentru cartea aceasta și abia aștept să dăruiesc câte un exemplar fiecăruia care se găsește pe calea spre a deveni întreg.

NISH WEISETH

autor, *Speak: How Many Story Can Change the World*

Steve ne amintește că în lucrurile obișnuite de zi cu zi suntem invitați să experimentăm și să participăm la extraordinar. Nu în sensul de a fi supereroi, ci suntem invitați să pornim în călătoria de a trăi ceea ce am fost creați să fim. Suntem persoane

răscumpărate și în viața noastră de zi cu zi suntem invitați să participăm cu Dumnezeu la vindecarea lumii noastre zdrobite. Cartea aceasta nu doar că ne amintește cine suntem, dar ne și invită la vindecarea noastră colectivă. Haideti să o căutăm împreună!

JON HUCKINS

cofondator și director, The Global Immersion Project

Sunt un mare fan al pastorului Steve Wiens și al minunatei sale noi cărți, *Întreg*. În timp ce am citit-o am lăcrimat, uneori destul de mult, sperând ca cuvintele ei să vindece foamea din mine. În schimb, Steve m-a convins că foamea reprezintă sufletul ființei umane și că întrebările reprezintă, precum firimiturile de pâine, calea spre vindecare. Dacă și tu ai nevoie de o perspectivă proaspătă a povestirii tale, merită să citești înțeleapta carte a lui Wiens.

ERIN LANE

autor, *Lessons in Belonging from a Church-Going Commitment Phobe*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

WIENS, STEVE

Întreg : cum se poate restaura ceea ce s-a distrus în mine, în tine și în întreaga lume / Steve Wiens. - Oradea : Imago Dei, 2018

ISBN 978-606-8314-44-0

2

Original published in the U.S.A. under the title
Whole, by Steve Wiens

Copyright © 2017 by Steve Wiens

Romanian edition © 2018 by Sc Optim Multiserv SRL - Editura Imago Dei with
permission of NavPress. All rights reserved.

Represented by Tyndale House Publishers, Inc.

Ediția în limba română publicată sub titlul

Întreg
de Steve Wiens

© 2018 Editura Imago Dei
str. Pascal, nr. 18, X 84, ap. 7
410444 Oradea, Bihor, România
Tel.: 0359-422337

E-mail: office@imagodei.ro
Pagina web: WWW.IMAGODEI.RO

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Imago Dei.*

Traducerea: Marcel Eugen Budea
Tehnoredactarea: Marcel Eugen Budea

ISBN 978-606-8314-44-0

ÎNTREG

*Cum se poate restaura ceea ce s-a distrus în mine,
în tine și în întreaga lume*

STEVE WIENS

Imago Dei
Oradea, 2018

Dedicată lui Mary

CUPRINS

Cuvânt-înainte	11
Prefață	15
CAPITOLUL 1: Unde ești	25
CAPITOLUL 2: Sunt eu păzitorul fratelui meu?	43
CAPITOLUL 3: Ce cauți?	57
CAPITOLUL 4: Încotro te îndrepti?	73
CAPITOLUL 5: Ce vei aduce cu tine?	89
CAPITOLUL 6: Exodul	103
CAPITOLUL 7: Pustia	121
CAPITOLUL 8: Țara Promisă	141
Epilog	159
Glosar	165
Mulțumiri	173
Note	177

CUVÂNT-ÎNAINTE

Aceasta este o carte despre cum poți deveni din nou întreg și, din acest motiv, cred că ar trebui să începă cu o avertizare: Cei mai mulți dintre noi nu ajungem ușor la starea de a fi întregi.

Pe la treizeci și ceva de ani, m-am trezit într-o criză prematură a vârstei mijlocii. N-a fost genul de criză provocată de plictiseala unei cariere și nici nu s-a născut din acea întrebare existențială seculară a bărbaților albi din clasa de mijloc: *Oare viața mea contează?* A fost o criză reală, una de familie. Boala privea ca un șarpe spre fiul meu cel mai mic și nimeni nu ne putea spune dacă va reuși să scape cu viață.

Viața a făcut ceea ce face ea de obicei – ne-a adus durere – și pe măsură ce durerea creștea, totul a început să se destrame. Erau lucruri pe care – ca urmaș a lui Cristos și ca cercetător al Scripturilor – le-aș fi putut face în perioadele de răgaz. M-aș fi putut întoarce spre tradiția credinței mele. Aș fi putut căuta mângâiere în istoria restaurării și a recuperării lui Dumnezeu. M-aș fi putut regăsi în ceea ce s-a scris despre restaurare de-a lungul secolelor. Însă nu am ales niciuna

dintre acestea. În schimb, mi-am anesteziat durerea cauzată de pierderea controlului golind mai multe sticle de gin.

Acesta este adevărul gol-goluț al experienței mele. Câți dintre voi ați avut o experiență similară? Câți dintre voi treceți printr-una chiar acum?

Acum am depășit situația – mă bucur de o reală *sobrietate lăuntrică* – și iată ce am descoperit: Chiar în starea de zdrobire, avea promisiunea că vom fi întregiți. În zilele când am ajuns să înțeleg adevărul acesta, am început să citesc Scriptura ca un participant. M-am trezit în relatarea despre Iov, anii în care am fost pierdut fiindu-mi redați. M-am trezit în povestirea despre Petru, ale cărui momente de trădare au fost răscumpărate de Cristosul înviat. M-am afundat în povestirea despre Saul, ucigașul creștinilor – poate cel mai mare proiect de restaurare al lui Cristos – și am ajuns să fiu restaurat împreună cu el pe drumul Damascului. M-am trezit în aceste povestiri și, de fiecare dată, ele și-au făcut lucrarea magică în mine. În aceste povestioare, L-am descoperit pe Cristosul Scripturii, întotdeauna lucrând la restaurarea și răscumpărarea și recuperarea mea. Oare nu El a pus din nou împreună toate bucățile zdrobite ale vieții mele?

Acesta este frumosul mesaj al cărții lui Steve. Suntem participanți la lucrarea continuă de răscumpărare a lui Dumnezeu. Suntem parte din în această povestire la fel ca Iov, Petru, Pavel sau oricare dintre personajele descrise pe paginile acestea. Suntem Parabolele vii ale lui Cristos, personificarea modernă a promisiunii supreme a lui Dumnezeu: *Iată, Eu fac toate lucrurile noi*. Poate că s-ar putea spune și astfel: *Iată, Eu întregesc toate lucrurile*.

Mi-ar fi plăcut să-l cunosc pe Steve în zilele întunecate ale zdrobirii mele. Mi-aș fi dorit să pot sta la masa sa, să frâng

pâinea împreună cu el și să primesc invitația de a-L studia pe Dumnezeu care face această lucrare de întregire. Mi-aș fi dorit să nu fiu nevoit să privesc în urmă la viața mea prin frumusețea acestei înțelegeri. Tocmai de aceea sunt mulțumitor pentru că Steve a scris cartea aceasta. Aceasta este slujirea lui pentru cei zdrobiți – pentru noi – și pe paginile acestea se găsește vindecare. Vei descoperi că Steve scrie adăpându-se din fântâna adâncă a îndurării pastorale, schimbând fiecare dojană de genul: „Să-ți fie rușine”, cu: „Da, și eu am trecut pe acolo.” În această îndurare, el ne cheamă să ieșim din rușinea zdrobirii noastre și să intrăm în povestirea Dumnezeului bun și iubitor și care-i întregeste pe cei zdrobiți.

Citește cu atenție paginile acestea. Pătrunde în ele cu hotărâre. Coboară în Scriptură, devenind un personaj al Parabolilor vii. Descoperă cum se îmbină părțile tale care au fost zdrobite: simte cum rănilor ți se vindecă. Citește, citește, citește și ascultă glasul lui Dumnezeu care-ți rostește următoarele cuvinte: *Iată, Eu fac toate lucrurile noi, te înnoiesc chiar și pe tine.*

Te înnoiesc chiar și pe tine.

Seth Hains
 autor, *Coming Clean: A Story of Faith*

PREFAȚĂ

Dacă ești părintele unui țânc, ai învățat să te uiți atent în jur pentru a identifica orice armă de distrugere în masă – practic orice care nu este în pluș. Fiindcă, dacă nu faci așa, sunt 100% șanse ca micuțul tău să găsească acel pumnal din Maroc și să tragă în țeapă cel mai apropiat animal, să se tragă pe el sau să-ți tragă piciorul tău în țeapă.

Într-o zi când eu și Maria stăteam liniștiți la masa noastră din bucătărie și *nu* eram atent la țâncii aflați în pericol, Isaac, fiul nostru de 15 luni, s-a îndreptat spre noi. Am observat că avea ceva sub limbă, așa că mi-am introdus arătătorul în gura sa (ceea ce ar fi un lucru foarte ofensator pentru orice altă ființă umană, dar ceva cu totul normal în cazul unui țânc), deoarece... se afla într-un MARE PERICOL!

Aceasta am descoperit când mi-am dat seama că în gură avea o bucată de sticlă ascuțită de mărimea unei monede.

În urmă cu câteva zile observasem acea bucată de sticlă în spațiul dintre frigider și zid. Ar fi trebuit s-o iau atunci, dar n-am făcut-o. Era acolo pentru că unul dintre noi (nu-mi aduc aminte cine anume) spărsese un vas mare de sticlă, care se făcuse mii de cioburi. În săptămâna aceea am măturat

podeaua, am dat cu aspiratorul de mai multe ori și am purtat papuci în bucătărie ca să nu ne intre cioburi în picioare. Însă nu am văzut acea bucată de sticlă și ea a ajuns în gura lui Isaac. I-am scos-o din gură și el n-a pățit nimic, însă inima mi-a bătut puternic doar la gândul că scăpasem ca prin urechile acului.

Ce bine-ar fi dacă întotdeauna ar fi așa de ușor!

Când se sparge ceva, bucățile sparte ajung în cele mai ascunse crăpături și fisuri. Apoi ele ajung în corpul nostru, provocându-ne durere, în special celor mai vulnerabili. Poate că acea bucată de sticlă ascuțită nu te-a rănit pe *tine*. Însă a rănit pe *cineva*.

Seara trecută am văzut câteva secvențe despre un băiat de cinci ani din Aleppo, Siria, care a fost scos dintr-o clădire aflată în flăcări și urcat într-o ambulanță. Casa lor fusese bombardată și el era acoperit de praf și buimăcit. Partea stângă a feței îi era însângerată, dar el n-a scos niciun cuvânt. N-a plâns. Doar și-a atins fața cu mâna și apoi a șters sângele de scaunul portocaliu pe care stătea.

Cine îi va scoate bucățile de sticlă din gură?

Sunt pastor și locuiesc într-o suburbie, departe de clădirile care sunt bombardate. Însă văd bucăți de sticlă peste tot. Duminica trecută, la biserică, a venit un tată cu lacrimi în ochi. „E din nou sub tratament“, mi-a spus el cu greutate, vorbind de fiul său cel mai mic și de dependența care continua să-i distrugă viața. L-am îmbrățișat pe acest tată cu inima zdrobită, m-am rugat cu el și l-am îmbrățișat în timp ce plângea.

Nemții au un cuvânt care descrie durerea nepotolită pe care o simți ca ceva ce este zdrobit să fie întregit – precum apa dintr-un vas care este scuturat tot timpul. *Sehnsucht* este dorința nemângâiată după un lucru care-ți lipsește foarte

PREFAȚĂ

mult, dar pe care nu-l poți numi. *Sehnsucht* este ceea ce simți atunci când zărești ceva din acea țară îndepărtată și îți dai seama cât de departe este de tine. *Sehnsucht* este valul care te izbește și apoi te aruncă la țărnm.

Ce îți provoacă durere? Ce te ține treaz noaptea? Ce te supără așa încât abia mai poți ascunde?

Într-o duminică, prietenul meu Ștefan și-a început predica astfel: „Dați-mi voie să vă spun un secret.” Ne-am aplecat cu toții în față în scaunele noastre. Predicile nu încep de obicei așa. Puteai simți cum plutea în aer *Sehnsucht*.

„Vreau să schimb lumea.”

Ștefan a predicat acea predică cu opt ani în urmă. De atunci, a început o organizație nonprofit care mentorează copiii din cele mai sărace zone din Minneapolis. Inima sa este zdrobită atunci când vede copiii în sărăcie, deoarece știe că sărăcia duce la lipsă de speranță, iar lipsa de speranță duce la violență. Însă o relație de mentorare duce la speranță. Și speranța duce la restaurare. Recent, când a mers după unul dintre copiii mentorați de el, un alt băiat s-a urcat pe bicicleta lui și a strigat: „Ah! De ce nu pot avea și eu un mentor?”

În timp ce mașina lui Ștefan se îndepărta, el a văzut cum chipul acelui băiat devenea tot mai mic. Însă *Sehnsucht* îl va aduce înapoi pe Ștefan.

Ce secret ai vrea să-l șoptești?



Există o idee veche care trebuie dezgropată, însă este îngropată sub războaie și farfuriile de la micul dejun și cearta pe care am avut-o ieri cu Mary. Este ascunsă sub convingerile și tradițiile prăfuite care sunt acum roase la margini.

Ideea este un cuvânt, însă este mult mai mult decât un cuvânt.

Ideea este *shalom*.

Shalom este un diamant, și dacă îl ridici în sus și-l întorci îi vei vedea multele fațete strălucind în soarele dimineții, aruncând raze strălucitoare peste tot în jur. Vine dintr-un termen evreiesc care este tradus de obicei prin „pace”. *Ierusalim* înseamnă literalmente „cetatea păcii”.

Dar să continuăm să întoarcem diamantul. Să ne uităm încotro merge lumina.

Pe lângă „pace”, *shalom* înseamnă și „deplinătate, caracter complet, starea de a fi întreg”. Este o verighetă, un cerc perfect, chiar dacă este zgâriat și are urme. Este trecerea lungă a soarelui pe cer în timp ce pământul nostru se învârte în jurul axei sale, dăruindu-ne razele de soare bogate și apusurile lungi. Este împăcarea la care se ajunge după un conflict de durată, când se dă dovadă de pocăință și iertare autentică.

Shalom este sentimentul de bunăstare care vine atunci când starea de zdrobire este înlocuită cu întregirea.

„În ebraică, a face pace înseamnă întregire, nu negarea îngrijorărilor și încetarea dificultăților.”¹ *Shalom* este o stare de a fi care se naște în munca cooperantă dintre Dumnezeu și noi. La fel ca un diamant, *shalom* poarte părea uneori ca o sticlă cu margini ascuțite. Călătoria spre deplinătate poate fi periculoasă. Este costisitoare. Opusul lui *shalom* este termenul ebraic *ra*, care înseamnă „rău”. Este legat de termenul *ratsats*, care înseamnă „a zdrobi și a sparge în bucăți”. Răul, în esența sa, este tot ceea ce conspiră să zdrobească și să facă bucăți ceea ce a fost creat întreg. *Ra* creează distanță între două elemente care ar trebui să fie conectate.

Ra a alimentat avioanele care au intrat în Turnurile

PREFAȚĂ

Gemene în 9 septembrie 2001. *Ra* l-a îndemnat pe Dylann Roof să intre în Emanuel African Methodist Episcopal Church din Charleston, Carolina de Sud, unde a stat liniștit cu membrii ei mai bine de o oră înainte de ucide nouă dintre ei. *Ra* a mers în clubul de noapte Pulse în vara anului 2016 împreună cu Omar Mateen în Orlando, Florida, atunci când acesta a împușcat și ucis 49 de oameni și a rănit alți 53.

Ra a influențat un om pe nume Cain să-șiucidă fratele, Abel. *Ra* i-a convins pe frații lui Iosif să-l vândă ca sclav. *Ra* i-a chinuit pe frații săi pe tot parcursul cărții Geneza.

Ra provoacă războaie, înșelăciune și robie. Un alt lucru pe care îl mai face *ra* este să spargă în bucăți ceea ce a fost creat întreg.

Cu toții am înghițit bucăți ascuțite de sticlă din acest *ra*. Însă mai este ceva înăuntrul nostru, chiar mai adânc ca acest *ra*, și dacă l-am putea scoate să vadă lumina zilei, el va schimba lumea.

Tu ai un secret pe care vrei să-l spui, o șoptă de shalom, o șoptă de restaurare.

Sunt pastor, dar în ciuda acestui fapt, s-ar putea să ți se pară exagerat dacă-ți voi spune că eu cred că Scriptura te poate ajuta să-ți spui secretele.

Scriptura vorbește atât despre durere, cât și despre promisiune; ele sunt semințele din care crește restaurarea. Sunt prezente amândouă atunci când se pun întrebări grele, genul de întrebări care sunt suficient de puternice ca să țină greutatea secretelor tale.

În timp ce citești cartea aceasta, vei observa că sunt cel puțin la fel de interesat de întrebările pe care le ridică Biblia, cât și de răspunsurile pe care le găsim în ea. Din acest motiv, petrec mult timp întrebându-mă cum se raportează *această* povestire la *acea* poveste. Cred că Scriptura ne spune o

povestire cuprinzătoare care duce la întregire, însă Scriptura include și povestiri despre o zdrobire sfâșietoare. Ne prelungim durerea atunci când încercăm să ne rezolvăm zdrobirea fără a face călătoria spre restaurare, care include dureri de cap suplimentare, precum și întrebări și perioade lungi de așteptare. Subliniez lucrul acesta, deoarece vei observa că-mi folosesc imaginația atunci când scriu despre întâmplările unor personaje familiare precum Iosif, Moise, și chiar Isus, întrebându-mă ce s-ar fi putut întâmpla în spațiile albe din jurul cuvintelor negre de pe pagină. Sper că vei înțelege reverența mea pentru murmurul Scripturilor din aceste povestiri.

Biblia în sine șoptește ceva, dacă avem răbdare s-o ascultăm. Și suntem – cu toții – prinși în ea, fie că știm, fie că nu știm. Povestirile sunt uneori transformatoare, alteori repressive și tribale. Și totuși râul Scripturii curge spre a restaura tot ceea ce a fost distrus.

Descoperirea secretelor îngropate în Scripturi te va ajuta să-ți spui secretele.

Chiar mai mult decât răspunsuri, cred că Biblia conține unele dintre cele mai bune întrebări din toată literatura. Sunt pastor de peste 20 de ani și am savurat aceste întrebări, permițându-le să se marineze și să devină ceva ce sper că te va desfăta.

Îmi place ceea ce are de spus Krista Tippett despre întrebări:

Dacă nu am învățat nimic altceva, am învățat următorul lucru: o întrebare este un lucru puternic, o utilizare plină de forță a cuvintelor. Întrebările determină răspunsuri în asemănarea lor. Răspunsurile fie oglindesc întrebările pe care le ridică, fie nu reușesc să se ridice la înălțimea lor. Așadar, deși o întrebare simplă